Orędownik Urzędowy
POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. :—: Poszczególny numer 0,30 zł. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 zł. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 zł. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej" w Wejherowie.

Nr. 45 | Puck, sobota, dnia 26 lipca 1924 r. | Rok 38

Treść:

361.

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26. czerwca 1924 r. regulujące używanie i ochronę dróg.

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656), oraz art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji przystąpienia Polski do Międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, zawartej w Paryżu dnia 11 października 1909 r. (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 85 poz. 762 i z r. 1923 Nr. 86 poz. 668 i 669), zarządza się co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Pojęcie drogi publicznej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia obejmuje nie tylko samą jezdnię, lecz całą szerokość gruntu, zajętego przez drogę, oraz budowle i urządzenia do niej należące, łącznie z pasami przydrożnemi, bądź stanowiącemi przynależność drogi, bądź to pozostawionemi przez właścicieli przydrożnych gruntów wolnemi od uprawy — w myśl art. 11 powołanej ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych.

§ 2. Przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem zawartych w § 39—55, stosują się do wszelkiego rodzaju dróg publicznych bez względu na to, w czyim zarządzie się znajdują, oraz z jakich funduszów są utrzymywane.

Przepisy ruchu publicznego dotyczą ruchu pieszego, pojazdów zaprzęgowych, jazdy na rowerach, jazdy konnej i pędzenia lub prowadzenia zwierząt.

Do ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych stosują się przepisy rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 587), które pozostają w swej mocy i obowiązują nadal wspólnie z niniejszem rozporządzeniem.

Przepisy co do przewozu po drogach publicznych materjałów lekkopalnych, wybuchowych, żrących i t. p. zostaną uregulowane oddzielnem rozporządzeniem.

§ 3. Naczelnicy władz administracyjnych II instancji, a w Warszawie komisarz rządu, mogą wydawać szczegółowe rozporządzenia i przepisy w ramach niniejszego rozporządzenia.

II. Zakazy niszczenia dróg.

§ 4. Zabrania się niszczyć i uszkadzać drogi publiczne oraz wszelkie przynależności i urządzenia drogowe.

§ 5. Zabrania się włóczenia po drogach publicznych wszystkich przedmiotów mogących psuć drogę.

Przedmioty takie winny być wiezione na kołach lub saniach.

§ 6. Szerokość obręczy kół pojazdów winna być taka, aby ciśnienie kół nie przekraczało 150 kilogramów na centymetr bieżący szerokości obręczy.

Powierzchnia żelaznych obręczy, stykająca się z jezdnią, winna być zupełnie gładka, przyczem wyjątki są dopuszczalne tylko dla maszyn rolniczych, ciągnionych po drogach. Jednakże koła takich maszyn nie powinny posiadać nierówności niszczących nawierzchnię drogi.

§ 7. Zabrania się zanieczyszczać drogi przez wyrzucanie lub rozsypywanie ziemi, błota, nawozu, śmieci, zielska, pozostawianie padłych zwierząt, wylewanie nieczystości, sprowadzanie na drogę odpływów z urządzeń gospodarskich

i fabrycznych, wreszcie przez rzucanie na drogę wszelkich przedmiotów i materjałów, mogących kaleczyć nogi ludzi i zwierząt lub rwać obręcze gumowe pojazdów, jako to: gruzu, gwoździ, drutu, ułamków, metali, szkła i t. p.

Zwierzęta, padłe na drodze publicznej, winien właściciel ich usunąć w ciągu 24 godzin; w przeciwnym razie będzie to uczynione na jego koszt przez organa zarządu gminnego.

§ 8. Zabrania się tratować rowy, skarpy, (stoki) nasypów i wykopów, pasy przydrożne, przejeżdżać przez nie, przepędzać i wypasać bydło, zwierzęta pociągowe, trzodę i ptactwo domowe, skopywać pobocza (burty) i skarpy, zasypywać rowy, kanały i przepusty drogowe, oraz zaorywać drogę.

§ 9. Zabrania się osobom nie uprawnionym korzystać z trawy, rosnącej w rowach przydrożnych oraz na skarpach, poboczach i pasach przydrożnych.

§ 10. Zabrania się bez pozwolenia właściwego zarządu drogowego składać na drodze wszelkiego rodzaju materjały, narzędzia, towary i t. p.

Zakaz powyższy nie dotyczy chwilowego, a koniecznego złożenia przedmiotów przy naładunku lub przeładunku.

§ 11. Zabrania się rozkładać otwarte ogniska w odległości mniejszej niż 150 metrów od mostów drewnianych lub konstrukcji mieszanej żelazno-drewnianej, zaopatrzonych w odpowiednie tablice ostrzegawcze, — oraz palić tytoń na takich mostach. Również zabrania się przechodzić i przejeżdżać z ogniem lub niezamkniętem paleniskiem maszyn po mostach z drewnianemi pokładami, wreszcie rozniecać ogień, zakładać popasy lub noclegi pod wszelkiemi mostami.

§ 12. Zabrania się bez specjalnego pozwolenia przeciągać lub przewozić przez mosty ciężary, przekraczające dopuszczalne obciążenie mostu, wskazane na tablicy przy wjeździe.

W razie potrzeby wzmocnienia mostu, koszta z tem wzmocnieniem związane, a określone przez właściwy zarząd drogowy, ponosi przewożący.

III. Przepisy, dotyczące ruchu na drogach.

§ 13. Ruch pieszy wzdłuż drogi winien odbywać się tylko na specjalnych ścieżkach lub chodnikach, w braku zaś tych urządzeń — na poboczach (burtach) drogi.

W razie niemożności użycia poboczy ruch pieszy może odbywać się na jezdni, lecz jaknajdalej od środka drogi.

Ruch pieszy grupami (pochody, procesje, pogrzeby i t. p.) winien o ile możności zajmować tylko prawą połowę jezdni (w kierunku ruchu).

§ 14. Ruch pojazdów zaprzęgowych i zwierząt pędzonych lub prowadzonych na drogach bitych i brukowanych winien odbywać się na twardej nawierzchni.

Nie na twardej nawierzchni ruch ten może odbywać się tylko tam, gdzie istnieją miękkie letnie tory.

§ 15. Szybkość ruchu na drogach publicznych nie może zagrażać bezpieczeństwu osób z nich korzystających i winna być taka, aby woźnice, cykliści i jeźdźcy w każdej chwili i przy wszelkich okolicznościach mogli dostosować się do wymagań bezpieczeństwa ruchu publicznego, oraz ochrony dróg i mostów.

Na ostrych skrętach, skrzyżowaniach dróg i mostach drewnianych lub konstrukcji mieszanej żelazno-drewnianej, dłuższych nad 20 metrów zabrania się jechać z szybkością większą niż 6 klm. na godzinę (szybkość konia w stępie).

Na skrzyżowaniach dróg w polach i miejscowościach otwartych prowadzący pojazd ma pierwszeństwo przejazdu przed zbliżającemi się po swojej lewej stronie, a winien ustąpić pierwszeństwa zbliżającym się ze swej prawej strony.

§ 16. Wszelkie pojazdy zaprzęgowe, utrzymywane w celach zarobkowych dla przewozu ciężarów i osób, z wyjątkiem pojazdów osobowych nie więcej niż na 4 miejsca, winny być zaopatrzone w hamulce.

Obowiązek zaopatrzenia w hamulce powyższych pojazdów osobowych, oraz wszelkich innych pojazdów zaprzęgowych w zależności od miejscowych warunków topograficznych zostanie uregulowany dla poszczególnych obszarów administracyjnych w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia.

W każdym razie do hamowania wozów zabrania się używać łańcuchów, haków lub innych przyrządów, któreby niszczyły drogę.

Wyjątkowo urządzenia takie mogą być używane podczas gołoledzi.

§ 17. Obrys pojazdu, to jest szerokość jego — łącznie ze wszystkiemi występami, lub szerokość ładunku pojazdu, będącego w ruchu na drodze publicznej nie może przekraczać 2,5 metra, o ile nie otrzymano zezwolenia właściwego zarządu drogowego.

Wysokość pojazdu z ładunkiem nie może przekraczać 4 metrów nad powierzchnią drogi.

§ 18. Każdy zaprząg winien mieć swego woźnicę. Wyjątek dopuszczalny jest tylko przy taborach, gdzie jeden woźnica może prowadzić dwa wozy, jeden za drugim, zaprzężone najwyżej w jednego konia każdy.

§ 19. Bezpośrednio jeden za drugim nie może jechać więcej niż 6 wozów. Odległość pomiędzy grupami po 6 wozów winna wynosić najmniej 30 metrów.

§ 20. Konie w zaprzęgu na drogach publicznych winny być okiełznane.

Zaprząg winien być taki, aby woźnica w każdej chwili mógł panować nad pojazdem.

§ 21. Woźnicy podczas jazdy zabrania się spać na wozie i opuszczać go bez dozoru.

Zabrania się również urządzać postoje na drodze.

W razie przypadkowego wstrzymania jazdy należy wóz sprowadzić na prawą stronę jezdni (w kierunku ruchu), jaknajdalej od środka drogi, i przy odejściu woźnicy od wozu konie wyprząc.

§ 22. Wszystkie pojazdy, znajdujące się na drogach publicznych, poza obrębem miejsca zamieszkania właściciela (wsi, osady, miasta itd.)

z wyjątkiem osobowych pojazdów, nie służących dla celów zarobkowych, — winny mieć napisy, względnie być zaopatrzone w tablicę o wymiarach nie mniej niż 25×15 cm., umieszczoną z lewej strony pojazdu, a zawierającą jasno i czytelnie wypisane w języku polskim imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela lub też nazwę i adres firmy, fabryki, majątku i t. p.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do pojazdów rządowych, których sposób oznaczania będzie ustanowiony, w porozumieniu z Ministerstwem Robót publicznych i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, przez władze, rozporządzające temi pojazdami.

§ 23. Każdy pojazd, znajdujący się nocą na drodze publicznej, a w taborach pierwszy i ostatni pojazd, winien być z nastaniem ciemności oświetlony przynajmniej jednem białem światłem, widocznem z daleka.

Naczelnicy władz administracyjnych II instancji mogą ograniczyć stosowanie tego postanowienia tylko do dróg o twardej nawierzchni (bitych lub brukowanych), a dla województw: białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i Ziemi Wileńskiej mogą naczelnicy władz administracyjnych II instancji zarządzić jeszcze inne ulgi, mające na celu stopniowe wprowadzenie tego postanowienia.

§ 24. Każda osoba, jeżdżąca na rowerze po drogach publicznych, winna się zaopatrzyć w imienną kartę rowerową, bez fotografji, wydaną przez władze administracyjne I instancji na stosowną piśmienną prośbę.

Przed wydaniem karty rowerowej winien urząd wydający kartę przekonać się, że proszący jest obznajmiony z przepisami ruchu na drogach publicznych, zawartemi w dziale III niniejszego rozporządzenia i w dziale F rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 587).

Kartę powyższą winni używający rowerów na drogach publicznych mieć przy sobie i okazywać na każde żądanie organów, wymienionych w § 56 niniejszego rozporządzenia.

§ 25. Rowery, używane do jazdy na drogach publicznych, winny być zaopatrzone w dobrze działający hamulec, oraz w dzwonek, jako sygnał ostrzegawczy, a z chwilą nastania zmroku w zapaloną latarkę o białem świetle.

Zabrania się używać przy jeździe na rowerze innych przyrządów jako sygnałów dźwiękowych.

§ 26. Jadący na rowerach po drogach bitych lub brukowanych mogą używać poboczy (burt) o ile to nie utrudnia ruchu pieszego, odbywającego się po tych poboczach.

Zabrania się używać do jazdy na rowerze chodników w obrębie miast i miejsc zamieszkałych.

§ 27. Rowery z przystosowanemi motorami (silnikami) napędowemi podlegają przepisom o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych (§ 2).

§ 28. Zabrania się pędzić drogą publiczną zwierzęta bez dostatecznego dozoru, a mianowicie: jeden poganiacz może pędzić najwyżej 15 sztuk koni lub bydła, względnie 40 sztuk owiec lub trzody chlewnej.

Przepis powyższy nie stosuje się do pędzenia bydła z miejsca postoju na pastwisko i odwrotnie.

§ 29. Zabrania się pozostawiać dzieci na jezdni dróg publicznych bez opieki, oraz wypuszczać na drogi zwierzęta i ptactwo domowe.

§ 30. Zabrania się jeździć saniami po drogach publicznych bez dzwonków lub grzechotek.

Zabrania się również używać sani bez dyszla lub hołobli mających zaprząg tylko z postronków lub pasów.

§ 31. Zabrania się przewozić ciężary na drogach publicznych saniami, których płozy maja w części dolnej mniej niż 120 cm. długości i mniej niż 10 cm. szerokości.

§ 32. Zabrania się wozić drogą publiczną bez przykrycia lub też wystawiać wzdłuż drogi lub przy drodze przedmioty, mogące płoszyć zwierzęta pociągowe i bydło, względnie wywoływać u ludzi przestrach lub obrzydzenie.

§ 33. Ze względu na stan mostów lub nawierzchni drogi, jakoteż ze względu na specjalne warunki bezpieczeństwa ruchu, mogą właściwe władze czasowo zabraniać lub ograniczać ruch pojazdów, względnie niektórych ich rodzajów, na określonych odcinkach dróg.

IV. Urządzenie i utrzymanie zajazdów.

§ 34. Przy wszelkich zakładach i urządzeniach, związanych z postojem pojazdów, winna być pozostawiona wolna od zabudowań przestrzeń poza bocznym rowem przydrożnym, wystarczająca dla pomieszczenia tej ilości pojazdów (tak osobowych jak i wozów ciężarowych), jaka, według przewidywań przy zakładaniu zajazdu, może się gromadzić w czasach najbardziej intensywnego ruchu (targi, jarmarki, odstawa buraków i t. p.).

W razie niedostatecznej szerokości pasa gruntu, przeznaczonego na zajazd pomiędzy zakładem a rowem przydrożnym, winien być urządzony plac dla zajazdu o odpowiedniej powierzchni obok zakładu lub poza nim.

Rozmiary placu, przeznaczonego na postój pojazdów, oznaczy w każdym poszczególnym wypadku odnośna władza, wykonywująca utrzymanie drogi, na podstawie opinji właściwego zarządu drogowego i Zwierzchności gminnej.

Przepisy powyższe mają zastosowanie do istniejących zakładów i urządzeń, o ile miejsce i warunki na to pozwalają.

§ 35. Miejsca, przeznaczone na zajazdy, jak również dojazdy do tych zajazdów z dróg winny posiadać twardą nawierzchnię.

Przy wyborze rodzaju umocowania powierzchni placu i dojazdu należy stosować się do wskazówek właściwego zarządu drogowego, które winny być udzielane z uwzględnieniem warunków miejscowych.

§ 36. Wszelkie roboty, dotyczące urządzenia i utrzymania zajazdów i dojazdów do tychże, będą wykonywane staraniem i kosztem właścicieli lub dzierżawców odnośnych zakładów i urządzeń, według wskazówek właściwego zarządu drogowego.

§ 37. Właściciele lub dzierżawcy zakładów i urządzeń, wyszczególnionych w § 34 mają obowiązek utrzymywania zajazdów i dojazdów do tychże w stanie należytej czystości — jako też ustawienia i utrzymywania znaków, sporządzonych według wskazówek zarządu drogowego, z tablicami głoszącemi zakaz urządzania postoju na jezdni i poboczach drogi przed zajazdem.

V. Znaki drogowe.

§ 38. Przepisy § 39—55 mają zastosowanie do wszelkich dróg publicznych (§ 2) poza ulicami i placami miast, osad miejskich, uzdrowisk i zdrojowisk.

§ 39. Obowiązek postanowienia i utrzymywania znaków drogowych ciąży na utrzymujących drogę (art. 19 i 20 ustawy z dnia 10. 12. 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6 poz. 32).

Na skrzyżowaniu dróg różnych kategorji obowiązek ustawienia i utrzymania drogowskazów obciąża obowiązanych do utrzymania drogi wyższej kategorji, — a koszta tego ustawienia i utrzymania obciążają w równej mierze obowiązanych do utrzymania krzyżujących się dróg.

Znaki, dotyczące urządzeń obcych w pasie drogowym art. 9 ustawy z dnia 7 października 1921 r.), winny być ustawiane i utrzymywane staraniem i kosztem przedsiębiorstw, korzystających z dróg dla tych urządzeń, — według wskazówek zarządu drogowego.

Władze administracyjne w drodze nadzoru w razie zaniedbań winny wydać zarządzenia postanowienia znaków.

§ 40. W razie niespodziewanego powstania przeszkody, zagrażającej bezpieczeństwu ruchu, obowiązana jest miejscowa władza gminna, do czasu wkroczenia właściwych organów drogowych, poczynić doraźne zarządzenia ubezpieczające, na koszt utrzymujących drogę.

A. ZNAKI DROGOWE INFORMACYJNE.

§ 41. Dla celów administracji drogowej oraz dla orjentacji osób korzystających z dróg, winny być postawione na drogach publicznych odpowiednie znaki drogowe informacyjne, wymienione w § 42—49.

1) Znaki kilometrowe i hektometrowe.

§ 42. Znaki drogowe kilometrowe winny być postawione na wszystkich drogach publicznych, a znaki drogowe hektometrowe (setkowe) na drogach publicznych o twardej nawierzchni (bitych i brukowanych).

Znaki kilometrowe i hektometrowe winny być ustawione na prawej krawędzi drogi, licząc od jej początku, o ile w razach wyjątkowych nie zostanie udzielone specjalne upoważnienie na odmienne umieszczenie tych znaków co do dróg państwowych przez Ministerstwo Robót Publicznych, a co do dróg wszystkich innych kategorji — przez właściwych naczelników władz administracyjnych II instancji.

Ustawienie znaków drogowych winno nastąpić na podstawie pomiarów, nieprzekraczających granicy błędu 0,75 mtr. na 1 kilometr.

§ 43. Stosownie do ustalonego podziału dróg państwowych na trakty odśrodkowe, idące w kierunku od m. stoł. Warszawy do granic Państwa, i na trakty łącznikowe, znajdujące się w wycinkach pomiędzy sąsiedniemi traktami odśrodkowemi, za początek dróg państwowych odśrodkowych przyjętą została Warszawa, wzgl. pośredni punkt innego traktu odśrodkowego, od którego zaczyna się dany trakt odśrodkowy.

Za początek drogi państwowej łącznikowej przyjęty został krańcowy punkt tej drogi, leżący: 1) przy łączeniu dwóch traktów odśrodkowych — na trakcie odśrodkowym, posiadającym mniejszy numer porządkowy, wyznaczony przez Ministerstwo Robót Publicznych, 2) — odśrodkowego z łącznikowym — krańcowy punkt drogi, leżący na pierwszym z nich i 3) — dwóch łącznikowych — punkt na trakcie posiadającym mniejszy numer porządkowy, wyznaczony przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Za początek drogi wojewódzkiej należy przyjąć ten punkt krańcowy skrzyżowania się drogi z drogą państwową lub inną wojewódzką, który leży bliżej siedziby województwa.

Droga wojewódzka, zaczynająca się w jednem województwie, a kończąca się w drugiem, ma początek w punkcie końcowym, leżącym bliżej Warszawy.

Za początek drogi powiatowej, znajdującej się w obrębie jednego powiatu, należy przyjąć punkt krańcowy skrzyżowania się z drogą państwową, wojewódzką lub powiatową, leżący bliżej siedziby powiatu.

Jeżeli droga powiatowa znajduje się w obrębie dwóch powiatów, początek jej liczy się od tego punktu krańcowego, który leży bliżej siedziby województwa.

Za początek odnośnej drogi przy kilometrowaniu dróg gminnych będzie przyjęty punkt wyznaczony przez właściwy Wydział powiatowy.

§ 44. Na znakach kilometrowych winny znajdować się następujące cyfry: a) na froncie słupa cyfra, wskazująca odległośc w kilometrach od początku danej drogi (kilometr bieżący); b) na każdej z bocznych powierzchni słupa cyfra, wskazująca odległość od najbliższego z jej strony miasta, miasteczka lub większej osady.

Odległość winna być liczona od pewnego centralnego punktu, jako to: rynku, kościoła itp.

Wysokość cyfr na znakach kilometrowych winna być równa 12 cm.

O ile znaki obecne nie pozwolą na wymalowanie cyfr powyższych wymiarów, mogą być cyfry zmniejszone, do czasu ustawienia nowych znaków.

§ 45. Znaki hektometrowe (setkowe) winny mieć numerację bieżącą od 1 do 9 w każdym poszczególnym kilometrze.

Wysokość cyfr na znakach hektometrowych winna być równa 8 cm.

2) Znaki mostowe.

§ 46. Znaki mostowe winny być postawione na wszystkich drogach publicznych przy przyczółku mostu lub przepustu na lewem poboczu drogi, licząc od punktu początkowego.

Znaki mostowe winny być opatrzone w cyfry w postaci ułamka, którego licznikiem jest kilometr bieżący danej drogi, na którym znajduje się most (środek mostu licząc między wewnętrznemi ścianami przyczółków), a mianownikiem liczba porządkowa danego objektu (mostu lub przepustu), np. pierwszy most lub przepust na 153 kilometrze danej drogi będzie posiadał Nr. 153/1, a drugi most na tymże kilometrze Nr. 153/2.

3) Drogowskazy.

§ 47. Na skrzyżowaniach dróg państwowych i wojewódzkich z drogami wszelkiej kategorji winny być ustawione drogowskazy.

Drogowskaz winien być albo słupem o liczbie ramion (tablic), odpowiadającej liczbie rozchodzących się dróg, albo też znakiem kamiennym lub murowanym z odpowiedniemi napisami na bocznych powierzchniach, zwróconych w kierunkach dróg.

Napisy winny wskazywać najbliższą w danym kierunku miejscowość zamieszkałą i jej odległość (w kilometrach), a ponadto położone przy drodze w danym kierunku miasto, miasteczko lub większą osadę, odległość od którego jest oznaczona na bocznej stronie najbliższego znaku kilometrowego (p. § 44) danej drogi, również z podaniem odległości.

Ilość niezbędnych drogowskazów na każdem skrzyżowaniu dróg, jakoteż rozmieszczenie tych drogowskazów, winny mieć na względzie możność szybkiej orjentacji przy jeździe w każdym kierunku.

Również i przy wyjeździe z miast, miasteczek i większych osiedli winien być ustawiony na prawej krawędzi drogi, licząc w kierunku od osiedla, drogowskaz z oznaczeniem tego miasta, miasteczka, lub większej osady, odległość od którego jest oznaczona na bocznej stronie znaków kilometrowych danej drogi (p. § 44).

§ 48. Na drogach publicznych wszystkich kategorji przy wjeździe do osiedli winny być ustawione na prawej krawędzi, licząc w kierunku od osiedla, tablice z oznaczeniem nazwy tej miejscowości.

Tablice te mają mieć wymiar conajmniej 50 centymetrów długości na 30 wysokości, napis o wysokości liter 8—10 centymetrów.

§ 49. Na przecięciu drogi publicznej z granicą województwa i powiatu winien być ustawiony odpowiedni znak z tablicą, zwróconą napisem do drogi, zawierającą nazwy granicząc ych jednostek administracyjnych, ewentualnie dwa znaki, jeżeli granicę stanowi droga lub rzeka.

Znaki graniczne winny być ustawione na prawym brzegu korony drogi, licząc od jej początku, o ile warunki miejscowe nie wymagają odmiennego ich umieszczenia.

B. ZNAKI DROGOWE OSTRZEGAWCZE.

1) Zapory i rogatki.

§ 50. Przeszkoda wszelkiego rodzaju, powodująca przerwę komunikacji na drodze publicznej, winna być niezwłocznie po jej zauważeniu oznaczona za pomocą odpowiedniej zapory zmuszającej pojazd do zatrzymania się przed przeszkodą.

§ 51. Urządzenie ustawione nie w miejscu przypadkowej przeszkody (§ 50), a dla chwilowego wstrzymania ruchu (rogatki) w celu poboru myta drogowego, mostowego, miejskiego, załatwienia formalności granicznych itp., winny być widoczne z oddali i w tym celu mają być malowane na biało lub pobielone, oraz nie utrudniać ruchu na drodze.

Zamykanie rogatek bezpośrednio przed zbliżającym się samochodem zabrania się.

2) Tarcze i tablice.

§ 52. W celu uprzedzenia przejeżdżających o przeszkodach i o miejscach wymagających zwolnienia lub wstrzymania ruchu, winny być ustawiane:

a) na drogach publicznych wszelkiego rodzaju.

W miejscach przerwy komunikacji (§ 50), oraz w miejscach wymagających obowiązkowego zatrzymania ruchu w celu poboru opłat drogowych, mostowych, miejskich, celnych i innych, rewizji dokumentów itp. (§ 51),—okrągłe tarcze o średnicy 50 cm. na słupach wysokości 2,50 m., pomalowane na kolor czerwony, ustawione — w razie przerwy komunikacji — po osi drogi przed zaporami (§ 50), w innych wypadkach na prawem poboczu, prostopadle do kierunku ruchu.

b) na drogach publicznych o twardej powierzchni.

Okrągłe tarcze średnicy 50 cm. na słupach wysokości 2,50 m., pomalowane na kolor ciemnoniebieski, z wymalowanym białym kolorem znakiem, sygnalizującym w umówionej formie (Dz. U. R. P. z r. 1923 Nr. 86 poz. 668, aneks D) następujące utrudnienia ruchu wymagające zwolnienia jazdy:

1) wygórowane mostki (t. z. „ośle mostki“) poprzeczne przez drogę ścieki i inne tego rodzaju stałe przeszkody;

2) ostre zakręty drogi, niebezpieczne dla szybkiego ruchu samochodowego;

3) skrzyżowania dróg o twardej nawierzchni;

4) przejazdy kolejowe w jednym poziomie.

5) Takież tarcze z wymalowanym na ciemnoniebieskiem tle białym znakiem, sygnalizującym wszelkie miejsca przerw komunikacji (§ 50) i obowiązkowego wstrzymania ruchu (§ 51).

Wzory tarcz wyszczególnionych w pp. 1—4 są podane w wymienionym powyżej Dzienniku Ustaw z 1923 r. Nr. 86, a wzór tarczy wymienionej w p. 5 załącza się do niniejszego rozporządzenia.

Znaki te winny być ustawiane na prawem poboczu, prostopadle do kierunku ruchu, w odległości około 250 metr. od sygnalizowanej przeszkody.

Znaków tych nie należy stawiać w obrębie zabudowanych miejscowości.

§ 53. Zapory w miejscach przerw komunikacji (§ 50) jak również wszelkie inne miejsca, wymagające zatrzymania ruchu (§ 51), winny być z nastaniem ciemności zaopatrzone w świa-

tło czerwone, widoczne z odpowiedniej odległości.

§ 54. W wypadkach przeszkód, powodujących przerwę w komunikacji, jak również w razie czasowego ograniczenia ruchu (np. podczas wiosennych przełomów, na tymczasowych mostach objazdowych itp.), winny być ustawiane na najbliższych od przeszkody rozstajach dróg i, zależnie od miejscowych warunków, przy wyjeździe z najbliższego znaczniejszego osiedla, gdzie zachodzi możliwość zmiany marszruty tablice ostrzegawcze, z podaniem bliższych wskazówek co do możliwego objazdu („przejazd zamknięty na ..... km.", „objazd na prawo lub na lewo" oraz główne miejscowości, przez które skierowywa się objazd).

W celu zwrócenia uwagi przejeżdżających, nad tablicą ostrzegającą o przeszkodzie winna być umieszczona tarcza pomalowana na kolor czerwony o średnicy 30 cm.

§ 55. Cyfry na znakach drogowych (§§ 44—46) tudzież napisy na drogowskazach (§§ 47—49 i tablicach ostrzegawczych (§ 54) winny być wykonane czarnym kolorem na białym tle.

VI. Postanowienia końcowe.

§ 56. Czuwanie nad przestrzeganiem powyższych przepisów jest obowiązkiem zaprzysiężonej służby drogowej, organów policji państwowej i urzędów gminnych.

§ 57. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień ustawy z dnia 7 października 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) o przepisach porządkowych na drogach publicznych, o ile dane przekroczenie nie podlega surowszej karze.

§ 58. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dz. U. R. P., z tem że:

1) pojazdy będące już w dniu tym w ruchu winny być przystosowane do wymagań przepisów § 6 najpóźniej:

w ciągu dwóch lat,

oraz przepisów §§ 16, 22 i 23 najpóźniej:

w ciągu jednego roku —

od dnia ogłoszenia rozporządzenia i

2) termin zaopatrzenia dróg publicznych w znaki porządkowe ustanawia się jak następuje: dla znaków kilometrowych, hektometrowych i mostowych (§§ 42—46) na drogach państwowych, wojewódzkich i powiatowych:

w ciągu dwóch lat,

na drogach gminnych:

w ciągu czterech lat,

dla drogowskazów i tablic przy wyjeździe z osiedli — przy wjeździe do osiedli oraz na granicy województw i powiatów (§§ 47—49)

w ciągu dwóch lat,

dla znaków ostrzegawczych (§ 52 b)

w ciągu sześciu miesięcy,

licząc wszystkie terminy od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

Termin ustawienia znaków kilometrowych na drogach gminnych może być w razie potrzeby odroczony przez Naczelników władz administracyjnych II instancji.

§ 59. Rozporządzenie niniejsze, oraz wydane w jego ramach szczegółowe rozporządzenie samorządów wojewódzkich, względnie naczelników władz administracyjnych II instancji, winny być, w związku z art. 3 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych, oraz w związku z rozporządzeniami Rady Ministrów o organizacji władz administracyjnych II instancji (Dz. U. R. P. z r. 1919 Nr. 90 poz. 490 i Nr. 39 z r. 1921 poz. 234 i 235), ogłaszane w Dziennikach Urzędowych wojewódzkich.

Najgłówniejsze postanowienia, dotyczące bezpieczeństwa publicznego i ochrony dróg oraz karne, zawarte lub rozwijające działy II, III i VI niniejszego rozporządzenia, winny być obwieszczane przez ogłoszenia, wywieszane w starostwach, urzędach gminnych, miejskich i wiejskich jak również treściwie ogłaszane na tablicach przy drogach i mostach.

Zarządzenia naczelników władz administracyjnych II instancji określą, które postanowienia (oprócz wskazanych w §§ 11 i 12), w jakich miejscach na drogach i przy których mostach mają być ogłoszone na tablicach.

Naczelnicy władz administracyjnych II instancji mogą przekazać starostom wydawanie takich zarządzeń, o ile chodzi o drogi powiatowe i gminne.

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych:
R y b c z y ń s k i.

Minister Spraw Wewnętrznych: Z. H ü b n e r.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 22. 7. 1924 r.

Starosta: L i p s k i.

362.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 27. 6. 1924 r. w sprawie wydalenia Kurta Szczepańskiego zamieszkałego w Zabinach pow. działdowskiego z 30 klm. pasa granicznego.

Na podstawie art. 1 i 2 Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. w przedmiocie ochrony granic (Dz. Ust. 62 poz. 426 z 1920 r.) zakazał p. Wojewody Pomorski orzeczeniem z dnia 27 czerwca 1924 r. Kurtowi Szczepańskiemu zamieszkałemu w Zabinach pow. działdowskiego przebywanie w 30 klm. pasie granicznym na przeciąg trzech lat i to od 1. 8. 1924 r. do 1 sierpnia 1927 r.

Podając powyższe do wiadomości polecam podległym mi urzędom, aby w razie pojawienia się wymienionego na terenie tut. powiatu niezwłocznie powiadomiły Starostwo.

Puck, dnia 15. 7. 1924 r.

Starosta: L i p s k i.

363.

Obwieszczenie Powiatowej Komendy Uzupełnień w Kościerzynie dot. przedłużenia terminu do zgłaszania się do rejestracji kandydatów na oficerów rezerwy.

Zgodnie z rozkazem M. S. Wojzk. Oddz. V. Sz. Gen. L. 20483/v. o 24 r. z dnia 3. 7. 24 r. zawiadamiam, że ostateczny termin rejestracji ofic. rezerwy oraz b. armji zaborczych został przedłużony do dnia 31 12. 1924 r.

Wszyscy kandydaci na oficerów, którzy do tego terminu nie dopełnią obowiązku zgłoszenia się de rejestracji w P.K.U. będą z dniem 1. 1. 1925r. prowadzeni w ewidencji szeregowych i traktowani jako szeregowi.

(—) Chrzczonowicz ppułk.
Komendant P. K. U.

PP. Naczelnicy gmin zechcę powyższe natychmiast ogłosić w przyjęty sposób,

Puck, dnia 19. 7. 1924 r.

Starosta Lipski.

364.

Obwieszczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 30. 6. 1924 r. w sprawie wniosków o udzielenie patentu na handel domokrążny.

W związku z przepisem art. 30 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 412) według którego świadectwa przemysłowe winny być nabywane w kasach skarbowych właściwego okręgu (w obrębie którego interesenci mieszkają), w miesiącach listopadzie i grudniu, poprzedzających rok podatkowy zarządzam, że wnioski o udzielenie patentu na handel domokrążny (wędrowny) na rok 1925, należycie ostęplowane i zaopatrzone w fotografję petenta, winni interesowani złożyć u właściwej miejscowej władzy policyjnej (wójta, prezydenta, burmistrza) najpóźniej do 15 sierpnia 1924 r.

Wnioski złożone po upływie zakreślonego terminu nie będą uwzględnione.

Toruń, dnia 30. 6. 1924 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 15. 7. 1924 r.

Starosta: Lipski.

365.

Obwieszczenie w sprawie ściągnięcia składek dla Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu.

Na podstawie budżetu Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, zatwierdzonego stosownie do § 103 n. Ordyn. Proced. (Gewerbeordnung) przez Wojewodę Pomorskiego pismem z dnia 6. 9. 1923 r. L. dz. XI e. —3473/23, uchwalono na prawomocnem posiedzeniu Izby Rzemieślniczej z dnia 17. 3. br. oraz po zaciągniętej opinji na zjeździe dnia 22. 1. br. w obecności 600 delegatów, którzy reprezentowali 250 cechów, aby niedobór budżetu rozłożyć bieżąco na sfery rzemieślnicze Okręgu Województwa Pomorskiego.

Stosownie do § 103 1 Ordyn. Proced. (Gewerbeordnung) ściągną pp. Sołtysi od zamieszkałych w gminie samodzielnych rzemieślników składki dla Izby Rzemieślniczej, i to: a) od każdego samodzielnego warsztatu bez czeladników i uczni, 1 złoty, b) od 1—3 zatrudnionych czeladników w danym warsztacie płaci właściciel togoż 25 groszy, na każdych dalszych trzech czeladników, dalsze 25 groszy, c) od każdego zatrudnionego ucznia płaci 10 groszy.

Składki należy ściągnąć najpóźniej do 30. lipca br., a kwotę przekazać wprost do Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, najpóźniej do 2. 8. br.

Na przekaz pocztowy należy przyłożyć pieczęć danego Sołectwa po lewej stronie przekazu, aby mieć dokładny adres gminy.

Na pokrycie powstałych kosztów przyznała Izba Rzemieślnicza 10% i każdemu z pp. Sołtysów przysługuje prawo potrącić je od ściągniętej sumy.

Spis członków, od których ściągnięto składki, oraz rozliczenie należy przesłać do Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu. Starostwu należy donieść, że zarządzenie niniejsze wykonano.

Puck, dnia 22. 7. 1924 r.

Starosta: Lipski.

366.

Obwieszczenie dot. pretensyj obywateli polskich poszkodowanych przy pracy dla okupantów.

Utworzona przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, Komisja Międzyministerjalna do spraw obywateli polskich poszkodowanych przy pracy dla okupantów rozpoczęła swą czynność i wzywa wszyskich obywateli polskich, poszkodowanych przy pracy dla okupantów do zgłoszenia swych pretensyj.

Osoby, zamieszkałe na terenie tutejszego powiatu, które mają jakiekolwiekbądź pretensje z tego tytułu, zechcą się zgłosić do dnia 10-go sierpnia rb. w biurze wójtowskim swego obwodu względnie u p. burmistrza celem zarejestrowania swych pretensyj.

Nadmieniam, że rozchodzi się o osoby, które pracowały dla Niemców, w stosunku umownym bądź na terenie okupacji i tak zwanego Ober-Ostu, bądź na terytorjum Rzeszy Niemieckiej.

PP. Sołtysi, Przeł. obsz. dworskich oraz Pan Burmistrz, zechcą powyższe podać w przyjęty sposób do publicznej wiadomości.

Puck, dnia 22. czerwca 1924 r.

Starosta: Lipski.

Odpowiedzialny redaktor: Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

6. 3. 1929 r. L. dz. XI a — 39/4/29, uchwalonej na posiedzeniu Izby Rzemieślniczej z dnia 17. 3. 1924 r. [illegible]

[illegible]

Sankcje karne [illegible] Rzemieślnicza [illegible]

Skargi należy [illegible] nadsyłać do 30 [illegible], a kwotę [illegible] Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu [illegible]

Na [illegible] przy [illegible] prze-kazu, aby miał [illegible]

[illegible]

Sprawdzanie [illegible] Izby Rzemieślniczej [illegible] w Grudziądzu [illegible]

[illegible] 1924 r.

[illegible]

366.

Ogłoszenie

dot. [illegible] obywateli polskich po-[illegible] pracy dla [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible] dnia 26 czerwca 1924 r.

[illegible]

365.

Obwieszczenie Państwowej Komendy Uzupełnień w Grudziądzu [illegible] termin do zgłaszania się do [illegible] kandydatów na oficerów rezerwy.

[illegible] V. Sz. Gen. L. [illegible] 1924 r. [illegible]

[illegible]

Komendant P. K. U.

[illegible]

Toruń, dnia 19. 6. 1924 r.

[illegible]

367.

Obwieszczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 30. 6. 1924 r. w sprawie wniosków o udzielenie [illegible] na handel domokrążny.

[illegible]

Toruń, dnia [illegible] 1924 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny.

[illegible]

Toruń, dnia 1. 7. 1924 r.

[illegible]

368.

Obwieszczenie

w sprawie [illegible] [illegible] Rzeczypospolitej [illegible].

Na podstawie [illegible] § 151 i [illegible] przez Wojewodę Pomorskiego [illegible]